

หนังสือพิมพ์ไทยกับหน้าที่ในการกำหนดวาระข่าวสาร

นางวิไล จัตุรกุล ณ อยุธยา

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาการหนังสือพิมพ์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2534

ISBN 974-579-537-2

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

017582 117819184

THAI DAILY NEWSPAPERS AND AGENDA SETTING FUNCTIONS

Mrs. Vilai Chatrakul Na Ayudhaya

A Thesis Submitted in Partial Fullfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts
Department of Journalism
Graduate School
Chulalongkorn University

1991

ISBN 974-579-537-2

หัวข้อวิทยานิพนธ์

หนังสือพิมพ์ไทยกับหน้าที่ในการกำหนดวาระข่าวสาร

โดย

นางวิไล ฉัตรกุล ณ อยุธยา

ภาควิชา

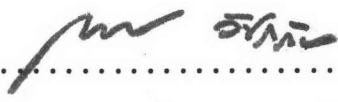
การหนังสือพิมพ์

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พีระ จิรโสภณ

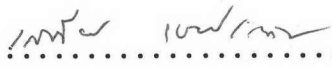

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัย
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรภักย์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ นันทริกา คุ่มไฟโรจน์)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.เสถียร เชนประทับ)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พีระ จิรโสภณ)

วิไล ฉัตรกุล ณ อยุธยา : หนังสือพิมพ์ไทยกับหน้าที่ในการกำหนดวาระข่าวสาร
(THAI DIALY NEWSPAPERS AND AGENDA SETTING FUNCTIONS)
อ.ที่ปรึกษา : ผศ.ดร.พีระ จิโรสภณ, 83 หน้า. ISBN 974-579-537-2

การวิจัยเรื่องหนังสือพิมพ์ไทยกับหน้าที่ในการกำหนดวาระข่าวสาร มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา
การเสนอข่าวของหนังสือพิมพ์ไทยเกี่ยวกับหัวข้อเรื่องต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคม โดยเปรียบเทียบความ
สำคัญในเชิงปริมาณเนื้อหาที่และความถี่ของการนำเสนอหัวข้อข่าวต่าง ๆ ระหว่างหนังสือพิมพ์แต่ละชื่อ
ฉบับ รวมทั้งศึกษาเปรียบเทียบความสอดคล้องของอันดับความสำคัญของหัวข้อข่าวที่เสนอโดยหนังสือ
พิมพ์กับที่รับรู้หรือประเมินจากผู้อ่าน หนังสือพิมพ์รายวันที่เลือกศึกษา 4 ชื่อฉบับ คือ ไทยรัฐ
เดลินิวส์ มติชน และสยามรัฐ ฉบับระหว่างวันที่ 1 ตุลาคม ถึง 31 ธันวาคม 2533
รวมทั้งสิ้น 368 ฉบับ และกลุ่มตัวอย่างประชาชนที่สำรวจ 200 คน จากในเขตปทุมวัน
กรุงเทพมหานคร

ผลการศึกษาพบว่าหนังสือพิมพ์ทั้ง 4 ชื่อฉบับต่างให้ความสำคัญกับหัวข้อข่าวต่าง ๆ
ใกล้เคียงกัน โดยมีความสัมพันธ์กันแต่ละฉบับตั้งแต่ค่า ϕ - .53 ถึง .90 ส่วนอันดับความ
สำคัญของหัวข้อข่าวที่เสนอโดยหนังสือพิมพ์กับที่ประเมินจากผู้อ่าน พบว่ามีความสอดคล้องสัมพันธ์กัน
อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ (ϕ - .17 และ .42)

ดังนั้นผลการวิจัยนี้ จึงไม่ยืนยันแนวความคิดที่ว่าหนังสือพิมพ์เป็นผู้กำหนดวาระข่าวสารที่
สำคัญให้แก่สาธารณชน

ภาควิชา ..... การหนังสือพิมพ์
สาขาวิชา ..... การหนังสือพิมพ์
ปีการศึกษา 2534

ลายมือชื่อนิสิต ..... *กิติ สอนระวี*
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ..... *กิติ สอนระวี*
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาพร้อม .....

VILAI CHATRAKUL NA AYUDHAYA : THAI DAILY NEWSPAPERS
AND AGENDA SETTING FUNCTIONS. THESIS ADVISER : ASSISTANT
PROFESSOR PIRA CHIRASOPONE, Ph.D. 83 PP. ISBN 974-579-537-2

The purpose of this study is to analyze news presentations on various topics by the Thai Rath, Daily News, Matichon, and Siam Rath during the period running from October 1 to December 31, 1990 (92 issues of each daily were content analyzed). The analyses were undertaken by comparing news frequencies and news spaces devoted to each topic by these four dailies, and by correlating the significance of news topics as shown by the dailies and as perceived by 200 newspaper readers purposively selected from Pathumwan District area.

The results of the study indicated that the presentations of news topics by each daily were significantly correlated (the computed ϕ yielded values ranging from 0.53 to 0.90), but the significance of news topics shown by the dailies were not significantly correlated to that perceived by the newspaper readers (the computed ϕ yielded values of 0.17 for news spaces and 0.42 for news frequencies). This study, therefore, did not support the notion that newspapers set important agenda for the public.

ภาควิชา ..... การหนังสือพิมพ์
สาขาวิชา ..... การหนังสือพิมพ์
ปีการศึกษา 2534

ลายมือชื่อนิตด ..... *วิไล ชัยกุล*
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ..... *ปิระ ชีระสอน*
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม .....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้บรรลุผลสำเร็จได้ด้วยดี ทั้งนี้โดยได้รับความกรุณาจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พีระ จิรโสภณ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ นันทริกา คุ่มโพธิ์โรจน์ ประธานในการสอบวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์ ดร.เสถียร เชยประทับ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ซึ่งได้กรุณาให้คำแนะนำและข้อเสนอแนะต่าง ๆ อันมีคุณค่าต่องานวิจัยเป็นอย่างดียิ่ง ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณในความกรุณาไว้ ณ ที่นี้ นอกจากนี้ขอขอบคุณการทางพิเศษแห่งประเทศไทย ที่อนุญาติให้ผู้วิจัยได้ลาศึกษาต่อ อีกทั้งขอขอบคุณผู้ตอบแบบสอบถามทุกท่าน และผู้ให้บริการข้อมูลจากห้องสมุดคณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และหอสมุดแห่งชาติ อันเป็นประโยชน์ต่องานวิจัย

ท้ายนี้ผู้วิจัยใคร่กราบขอบพระคุณบิดา มารดา ซึ่งเป็นผู้ให้การสนับสนุนในทุก ๆ ด้าน และที่ จะขาดเสียมิได้ก็คือผู้ให้การสนับสนุนทางด้านงบประมาณแก่ผู้วิจัยมาโดยตลอด จนสำเร็จการศึกษาในครั้งนี้

วิไล จันทรกุล ณ อยุธยา

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ฅ
สารบัญภาพ	ฉ

บทที่

1. บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์	7
ปัญหาคำวิจัย	7
สมมติฐานการวิจัย	8
ขอบเขตของการวิจัย	8
นิยามศัพท์	9
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	10
2. ทฤษฎี แนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	11
บทบาทหน้าที่และอิทธิพลของหนังสือพิมพ์	11
หน้าที่ในการกำหนดเรื่องพิจารณา (agenda setting function) ของสื่อมวลชน	15
ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดเรื่องพิจารณา	20

สารบัญ (ต่อ)

บทที่

หน้า

3. ระเบียบวิธีวิจัย	22
การวิเคราะห์เนื้อหา	22
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	22
วิธีการวิเคราะห์	23
การจำแนกประเภทเนื้อหา	23
การวัดและหน่วยการวิเคราะห์	24
การเก็บรวบรวมข้อมูล	24
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล	24
การทดสอบเครื่องมือ	24
การสำรวจผู้อ่านหนังสือพิมพ์	26
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	26
เครื่องมือที่ใช้ในการสำรวจ	27
การสร้างและทดสอบเครื่องมือ	28
การเก็บรวบรวมข้อมูล	28
การวิเคราะห์ข้อมูล	28
การจัดอันดับหัวข้อข่าวต่าง ๆ	29
การวิเคราะห์ทางสถิติ	29
4. ผลการวิจัย	31
ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้อ่านหนังสือพิมพ์ และการให้	
ความสำคัญต่อหัวข้อข่าวต่าง ๆ	31
ตอนที่ 2 การวิเคราะห์อันดับความสำคัญของหัวข้อข่าว	
ที่นำเสนอโดยหนังสือพิมพ์รายวัน	41
ตอนที่ 3 การทดสอบสมมติฐาน	50

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
5. สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	60
สรุปผลการวิจัย	61
อภิปรายผลการวิจัย	67
ข้อเสนอแนะ	74
บรรณานุกรม	75
ภาคผนวก	79
ประวัติผู้วิจัย	83

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
12	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Spearman's rho) ของอันดับ ความสำคัญของหัวข้อข่าวระหว่างหนังสือพิมพ์ฉบับต่าง ๆ โดยพิจารณาจากปริมาณเนื้อที่ 52
13	การจัดอันดับปริมาณความถี่ของการนำเสนอหัวข้อข่าวต่าง ๆ ของหนังสือพิมพ์ทั้ง 4 ชื่อฉบับ 53
14	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Spearman's rho) ของอันดับ ความสำคัญของหัวข้อข่าวระหว่างหนังสือพิมพ์ฉบับต่าง ๆ โดยพิจารณาจากปริมาณความถี่ 54
15	เปรียบเทียบอันดับความสำคัญของหัวข้อข่าวต่าง ๆ วิเคราะห์จาก หนังสือพิมพ์ตามปริมาณเนื้อที่ และประเมินจากการรับรู้ของผู้อ่าน 56
16	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Spearman's rho) ของอันดับ ความสำคัญของหัวข้อข่าวต่าง ๆ จากการวิเคราะห์เนื้อที่หนังสือพิมพ์ กับการรับรู้ของผู้อ่าน 57
17	เปรียบเทียบอันดับความสำคัญของหัวข้อข่าวต่าง ๆ วิเคราะห์จาก หนังสือพิมพ์ตามปริมาณความถี่ และประเมินจากการรับรู้ของผู้อ่าน ... 58
18	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Spearman's rho) ของอันดับ ความสำคัญของหัวข้อข่าวต่าง ๆ จากการวิเคราะห์ความถี่ของหนังสือพิมพ์ กับการรับรู้ของผู้อ่าน 59

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	แบบจำลอง "ผู้เผ่าประทุ" ของ ดี เอ็ม ไวท์	3
2	แบบจำลองการกำหนดเรื่องพิจารณาของ แมคคอมบ์ และ ชอว์	16
3	การจัดวารสารของ Shaw & McCombe	18